

SVENSKKOLLEKTIVTRAFIK

2022-06-22

Ert dnr: Fi2022/00967

fi.remissvar@regeringskansliet.se
sara.rostamian@regeringskansliet.se

Handläggare: Jens Tångeford

Remissvar angående En effektivare upphandlingstillsyn

Svensk Kollektivtrafik är bransch- och intresseorganisation för de regionala kollektivtrafikmyndigheterna och länstrafikbolagen i Sverige. Normalår görs mer än 1,7 miljarder resor i våra medlemmars trafik, vilket motsvarar 99 % av landets busstrafik och 90 % av landets persontågstrafik. Våra medlemmar ansvarar också helt eller delvis för färdtjänst, riksfärdtjänst, sjukresor och skolskjuts. Värdet av kollektivtrafikupphandlingar i Sverige uppskattas till ca 45 miljarder kronor.

Sammanfattning av promemorians förslag

I promemorian föreslås att Konkurrensverket, i egenskap av tillsynsmyndighet över den offentliga upphandlingen, ska ges utökade sanktions- och utredningsmöjligheter vid tillsynen över lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner, lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet samt lagen (2010:1065) om kollektivtrafik.

Konkurrensverket ska få fatta beslut om upphandlingsskadeavgift i första instans, dvs. utan ett ansökningsförfarande till allmän förvaltningsdomstol.

Vidare föreslås att möjligheten att besluta om upphandlingsskadeavgift utvidgas till andra överträdelser än enbart otillåtna direktupphandlingar.

Upphandlingsskadeavgift ska således kunna påföras vid överträdelser av bestämmelserna om efterannonsering, om publicering av annonser om offentliga upphandlingar i en registrerad annonsdatabas, om dokumentationsskyldighet, om individuella rapporter, om information om upphandlingsförfarande och om skyldigheten att motivera varför ett kontrakt inte ska tilldelas i separata delar.

Dessutom föreslås att tidsfristen för att besluta om upphandlingsskadeavgift ska förlängas till två år och att avgiftens tak höjs från 10 miljoner kronor till 20 miljoner kronor.

SVENSK KOLLEKTIVTRAFIK

2022-06-22

Konkurrensverket ska kunna förelägga upphandlande myndigheter och enheter att besluta om riktlinjer för användning av direktupphandling och att sådana förelägganden ska kunna förenas med vite.

Det bedöms att motsvarande bör gälla riktlinjer rörande beaktande av vissa samhällsintressen, om förslagen i promemorian En skyldighet att beakta vissa samhällsintressen (Ds 2021:31) genomförs.

I syfte att effektivisera utredningarna av potentiella överträdelser av upphandlingslagarna föreslås också att Konkurrensverket ska kunna rikta utredningsförelägganden även till leverantörer samt att sådana förelägganden ska kunna förenas med vite och att föreläggandet ska kunna gälla omedelbart.

Slutligen föreslås att bestämmelserna om upphandlingsskadeavgift och tillsyn, som för närvarande återfinns i två avslutande kapitel i upphandlingslagarna, slås ihop till ett nytt gemensamt kapitel i respektive lag.

De föreslagna ändringarna syftar till en effektivare tillsyn.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 februari 2023

Svensk Kollektivtrafiks yttrande

Svensk Kollektivtrafik är positiva till en väl fungerande och effektiv upphandlingsprocess och därtill hörande tillsyn, där det ska vara lätt att göra rätt både som beställare och leverantör. Men vi anser att så som förslaget är utformat har det fokus på repressivitet genom sanktioner och förelägganden gentemot den upphandlande myndigheten. Genomgående saknar vi också de bakomliggande resonemangen och utredningarna vilket gör det svårt att förstå bakgrunden och därigenom också syftet med förslaget.

Vi skulle hellre se att resurser läggs på tex Upphandlingsmyndighetens roll i syfte att öka kunskaperna i alla led om hur man genomför en korrekt upphandling snarare än att bestraffa den som – ofta av okunskap – råkar göra fel. Upphandlingsverksamheten i vår bransch är omfattande och det finns ett gediget och djupt kunnande kring upphandlingsfrågor bland våra medlemmar, de regionala kollektivtrafikmyndigheterna, och de vill inget hellre än att göra rätt. Vi ser därför ingen nytta med att fokusera på sanktioner och förelägganden då vi tror att det snarare ökar risken för att fel uppstår samt att det uppstår en överdriven riskminimering i upphandlingsläget leder till mindre innovativa upphandlingar som hindrar branschens utveckling.

Vi avstyrker därför förslaget i sin helhet.

SVENSK KOLLEKTIVTRAFIK

JOHAN WADMAN

VD